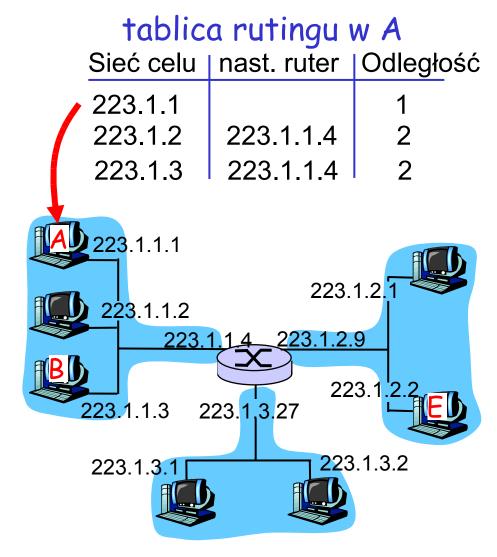
Pakiet IP:

	adres		
pola	IP źródła	IP celu	dane

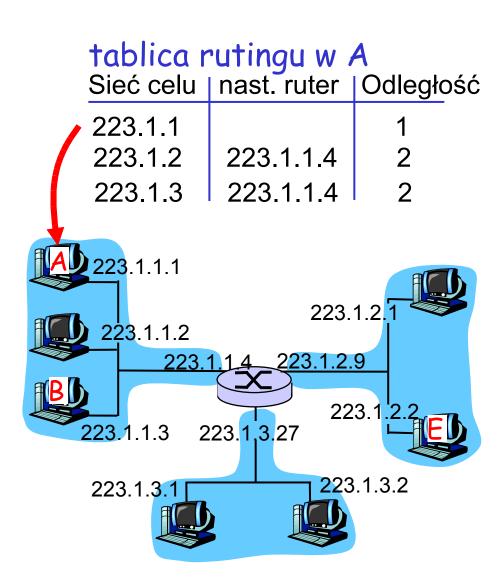
- pakiet się nie zmienia podczas przekazywania od źródła do celu
- ważne jest pole adresu celu
- dopiero ostatni ruter wie, czy pakiet dotarł na miejsce. Dlatego potrzeba sposobu na powiadomienie nadawcy o błędzie

misc	22244	22242	4.4.
fields	223.1.1.1	223.1.1.3	аата
1.0100			

Wyślij pakiet IP od A do B:

- poszukaj adresu podobnego do B w tablicy rutingu
- w tablicy zapisano, że B jest w tej samej sieci co A
- warstwa łącza wyśle pakiet bezpośrednio do B w ramce protokołu warstwy łącza
 - B i A są połączone bezpośrednio

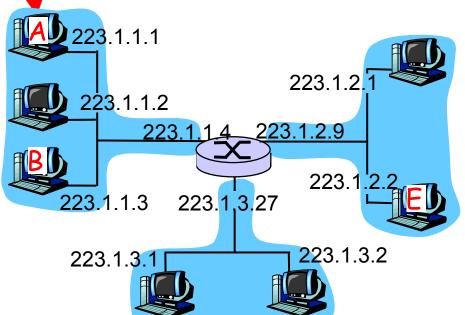
misc	222111	223.1.2.3	doto
fields	223.1.1.1	223.1.2.3	uara

Od A do E:

- poszukaj adresu podobnego do E w tablicy rutingu
- □ E jest w innej sieci
 - A, E nie są połączone bezpośrednio
- z tablicy rutingu: następny ruter w kierunku E to 223.1.1.4
- warstwa łącza wysyła pakiet do rutera 223.1.1.4 w ramce protokołu warstwy łącza
- pakiet jest odbierany przez223.1.1.4
- c.d.n....

tablica rutingu w A

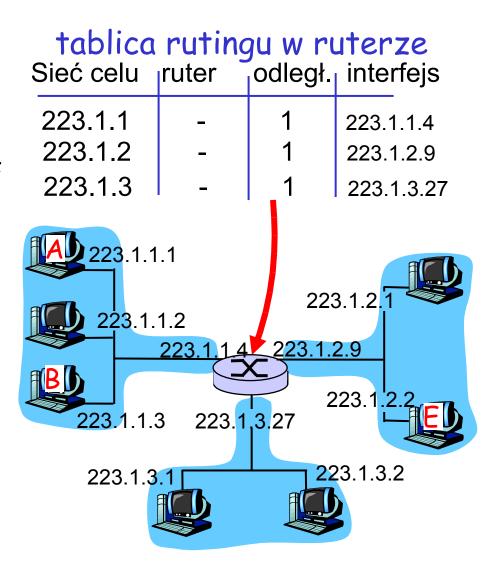
Sieć celu	nast. ruter	Odległość
223.1.1		1
223.1.2	223.1.1.4	2
223.1.3	223.1.1.4	2

misc fields	223.1.1.1	223.1.2.3	data
110103			

Pakiet doszedł do 223.1.4, przeznaczony do 223.1.2.2

- poszukaj adresu podobnego do E w tablicy rutingu rutera
- □ E jest w *tej samej* sieci co interfejs 223.1.2.9 **rutera**
 - ruter i E są połączone bezpośrednio
- warstwa łącza wyśle pakiet do 223.1.2.2 w ramce protokołu warstwy łącza przez interfejs 223.1.2.9
- pakiet dociera do 223.1.2.2 (czyli tam, gdzie trzeba).

Format pakietu IP

numer wersji protokołu IP długość nagłówka (w bajtach) "typ" danych

maksymalna ilość pozostałych kroków (zmniejszana przez każdy ruter na ścieżce)

protokół wyższej warstwy do którego należą dane

> <u>ile zajmuje nagłówek</u> <u>razem z TCP?</u>

- 20 bajtów TCP
- 20 bajtów IP
- = 40 bajtów + nagłówek w. aplikacji

32 bits dług. Type of długość nagł service" pozycja numer 16-bitowy flagi fragmentu "time to wyższa Internetowa live" warstwa <u>suma kontrolna</u> 32 bitowy adres IP źródła 32 bitowy adres IP celu Opcje (mogą być puste)

> dane (zmienna długość, zwykle segment TCP lub UDP)

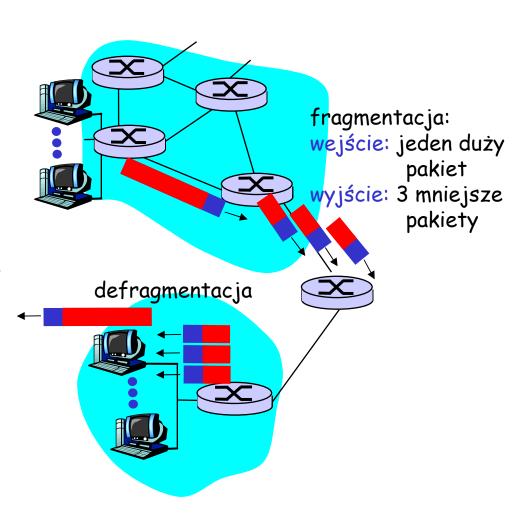
długość całego pakietu (w bajtach)

w celu (de)fragmentacji

N.p. znacznik czasu, zapisz ścieżkę, określenie ruterów na ścieżce.

Fragmentacja i defragmentacja IP

- łącza mają MTU (ang.
 maximum transfer size) największa możliwa wielkość
 ramki warstwy łącza.
 - różne typy łącz, różne MTU
- duże pakiety IP są dzielone ("fragmentowane") w sieci
 - jeden pakiet jest dzielony na wiele pakietów
 - "łączone" dopiero u celu
 - nagłówek IP używany do rozpoznania, uporządkowania powiązanych fragmentów

Fragmentacja i defragmentacja *IP*

Przykład

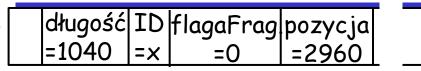
- pakiet 4000 bajtów
- MTU = 1500 bajtów
- MTU: łącza czy ścieżki?
- fragmentacja może wyglądać inaczej w innych protokołach (lub warstwach)
 - łączenie nie zawsze jest na końcu
 - dzielenie nie zawsze następuje w warstwie wyższej

```
długość IDflaga Frag pozycja
=4000 =x =0 =0
```

Z jednego dużego pakietu tworzone są trzy mniejsze pakiety

długość	ID	flagaFrag	pozycja
=1500	=X	=1	=1480

ICMP: Internet Control Message Protocol

używany przez hosty, rutery, bramy do komunikacji	<u>Typ</u> 0	Kod 0	<u>Opis</u> odpowiedź echo (ping)
informacji z warstwy sieci	3	0	sieć celu niedostępna
zgłaszanie błędów:	3	1	host celu niedostępny
niedostępny host, sieć,	3	2	protokół celu niedostępny
port, protokół	3	3	port celu niedostępny
żądanie/odpowiedź echo	3	6	sieć celu nieznana
(używane prze ping)	3	7	host celu nieznany
podwarstwa sieci "nad" IP:	4	0	spowolnienie źródła
komunikaty ICMPprzekazywane			(kontrola przeciążenia- nie jest używane)
w pakietach IP	8	0	żądanie echo (ping)
•	9	0	ogłoszenie ścieżki
komunikat ICMP: typ, kod plus	10	0	poszukiwanie rutera
pierwszych 8 bajtów pakietu IP, który spowodował błąd	11	0	wygasł TTL
IF, KTOLY Spowodował Dida	12	0	zły nagłówek IP

Zastosowania ICMP: traceroute i ping

- □ Jak działa ping?
 - tyle razy, ile chciał użytkownik, wykonaj:
 - włącz zegar
 - wyślij pakiet ICMP, typ 8, kod 0 na adres odbiorcy
 - odbierz pakiet ICMP, typ 0, kod 0, od odbiorcy i zmierz czas RTT
 - Jeśli upłynęło za dużo czasu, zgłoś stratę i nie czekaj na odpowiedź (wykonuj dalej pętlę)
 - o podsumuj wyniki: częstość strat

Zastosowania ICMP: traceroute i ping

- □ Jak działa traceroute?
 - on = 1
 - W pętli, aż nadejdzie pakiet ICMP typ 3, kod 3
 - Włącz zegar
 - Wyślij do odbiorcy 3 pakiety IP z TTL=n, zawierające segment UDP na dziwny port
 - Odbierz 3 pakiety ICMP, typ 11, kod 0
 - Jeśli dla któregoś pakietu zostanie przekroczony timeout, zgłoś stratę i nie czekaj na odpowiedź
 - Pokaż adres IP nadawcy pakietu ICMP (rutera na ścieżce do odbiorcy, o n kroków od nadawcy), czasy RTT lub informację o stratach
 - n = n + 1

DHCP: Dynamic Host Configuration Protocol

<u>Cel:</u> pozwól hostom *dynamicznie* uzyskiwać adresy IP z serwera w chwili dołączania do sieci

Można też przedłużyć czas korzystania z adresu

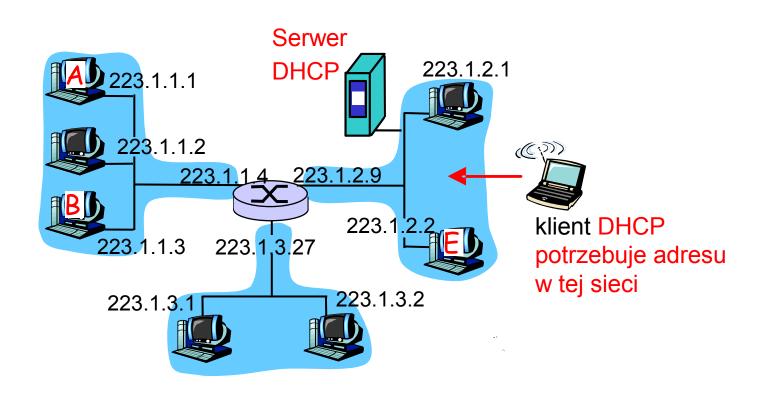
Pozwala na wielokrotne wykorzystanie adresu (adres jest zajęty tylko, gdy host jest podłączony i włączony

Obsługa mobilnych użytkowników, chcących dołączyć się do sieci (więcej wkrótce)

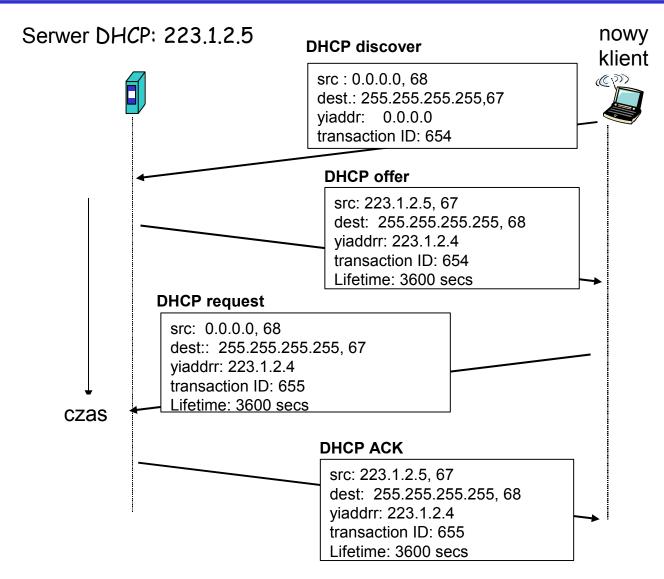
Przegląd DHCP:

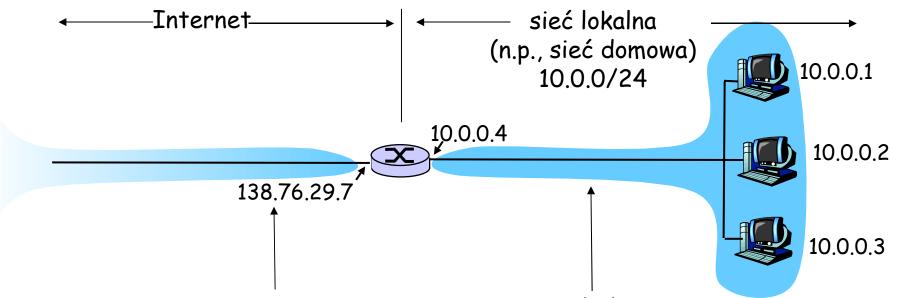
- host rozgłasza komunikat "DHCP discover"
- serwer DHCP odpowiada komunikatem "DHCP offer"
- o host żąda adresu IP: komunikat "DHCP request"
- serwer DHCP wysyła adres: komunikat "DHCP ack"

Scenariusz z klientem i serwerem DHCP

Scenariusz z klientem i serwerem DHCP

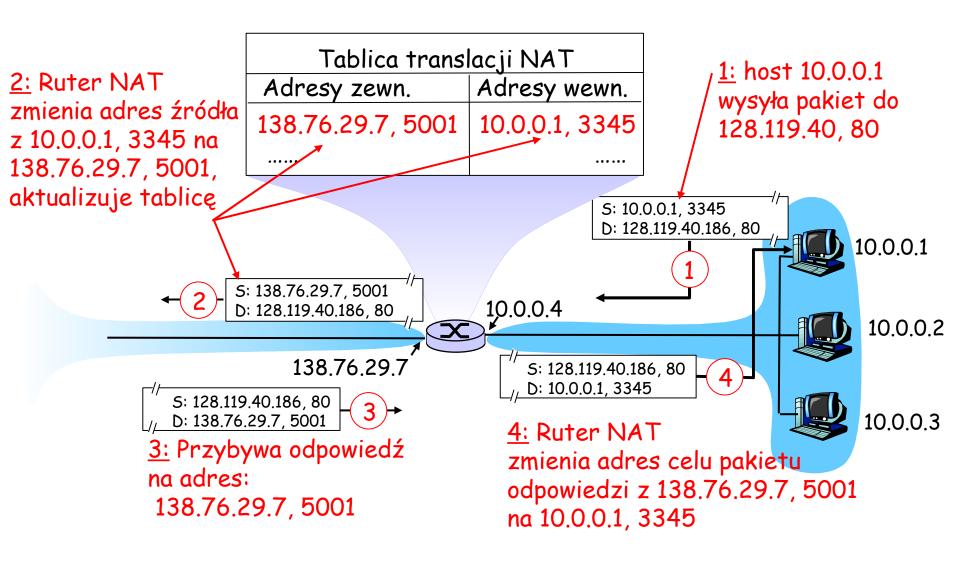

Wszystkie pakiety opuszczające sieć lokalną mają jednakowy adres IP źródła: 138.76.29.7, różne numery portów źródła Pakiety z źródłem i celem w tej sieci mają adres z puli 10.0.0/24 (jak zwykle)

- Uzasadnienie: lokalna sieć używa tylko jednego adresu IP z punktu widzenia świata zewnętrznego:
 - nie ma potrzeby przydzielać zakresu adresów przez DI: - tylko jeden adres IP jest używany przez wszystkie urządzenia
 - można zmieniać adresy urządzeń w sieci lokalnej bez zawiadamiania świata zewnętrznego
 - można zmienić DI bez zmiany adresów urządzeń w sieci lokalnej
 - urządzenia w sieci lokalnej nie są widoczne ze świata zewnętrznego, dopóki same nie wyślą pakietu (zwiększa bezpieczeństwo).

- Implementacja: Ruter NAT musi wykonać następujące czynności dla:
 - wychodzących pakietów: zastąp (adres IP źródła, numer portu) przez (adres IP NAT, nowy numer portu)
 - ... zdalne hosty będą odpowiadały na adres (adres IP NAT, nowy numer portu).
 - zapamiętaj (w tablicy translacji NAT) każdą parę:
 część 1: (adres IP źródła, numer portu) zastąpioną
 przez część 2: (adres IP NAT, nowy numer portu)
 - o przychodzących pakietów: zastąp (adres IP NAT, nowy numer portu) w polach celu przez odpowiednią część 1 pary: (adres IP źródła, numer portu) zapisaną w tablicy translacji NAT

- □ 16-bitowy numer portu:
 - 60,000 jednoczesnych połączeń z jednego adresu w sieci wewnętrznej!
 - ograniczenie wydajnościowe: rozmiar tablicy translacji
- □ NAT jest kontrowersyjny:
 - rutery powinny przetwarzać informację warstwy 3
 - o zasada koniec-koniec jest naruszona
 - możliwość użycia NAT musi być brana pod uwagę przez projektantów aplikacji, n.p., aplikacji P2P
 - o hosty w sieci wewnętrznej nie mogą uruchamiać usług
 - o braki adresów powinny być rozwiązane przez IPv6

Mapa wykładu

- □ 4.1 Usługi warstwy sieci z komutacją pakietów
- 4.2 Zasady działania rutingu
- 4.3 Ruting hierarchiczny
- □ 4.4 Protokół Internetu (IP)
- □ 4.5 Ruting w Internecie
 - Ruting RIP i OSPF
 - Ruting BGP
- □ 4.6 Co jest w ruterze
- ☐ 4.7 IPv6
- □ 4.8 Ruting rozsiewczy (multicast)
- □ 4.9 Mobilność

Ruting w Internecie

- □ Globalny Internet składa się z Systemów Autonomicznych (AS) połączonych ze sobą:
 - AS z jednym połączeniem: mała organizacja: jedno połączenie do innego systemu autonomicznego
 - AS z wieloma połączeniami: duża organizacja (bez tranzytu): wiele połączeń z innymi systemami autonomicznymi
 - AS tranzytowy: DI poziomu 1 lub 2, łączący wiele systemów autonomicznych
- Dwupoziomowy ruting:
 - Wewnętrzny: administrator wybiera algorytm rutingu wewnątrz systemu autonomicznego
 - Zewnętrzny: jeden standard rutingu pomiędzy systemami autonomicznymi: BGP

Hierarchia AS w Internecie

Rutery pomiędzy AS (zewnętrzne bramy) C.b B.a A.a В b A.c a a C b Rutery wewnqtrz AS

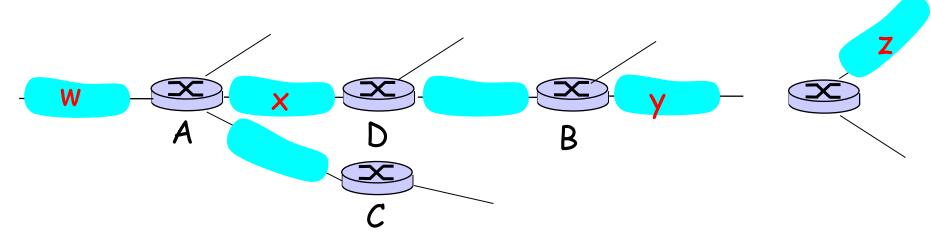
Ruting Wewnetrzny

- Interior Gateway Protocols (IGP)
- Najczęściej używane protokołu rutingu wewnętrznego:
 - RIP: Routing Information Protocol
 - OSPF: Open Shortest Path First
 - IGRP: Interior Gateway Routing Protocol (własny protokół firmy Cisco)

RIP (Routing Information Protocol)

- Algorytm wektora odległości
- Był częścią dystrybucji BSD-UNIX w 1982 roku
- □ Miara odległości: ilość kroków (maksimum = 15 kroków)
 - O Czy potraficie zgadnąć, dlaczego?
- Wektory odległości: wymieniane przez sąsiadów co 30 sekund przez komunikat odpowiedzi (także nazywany ogłoszeniem)
- □ Każde ogłoszenie: lista najwyżej 25 sieci będących celami w jednym systemie autonomicznym

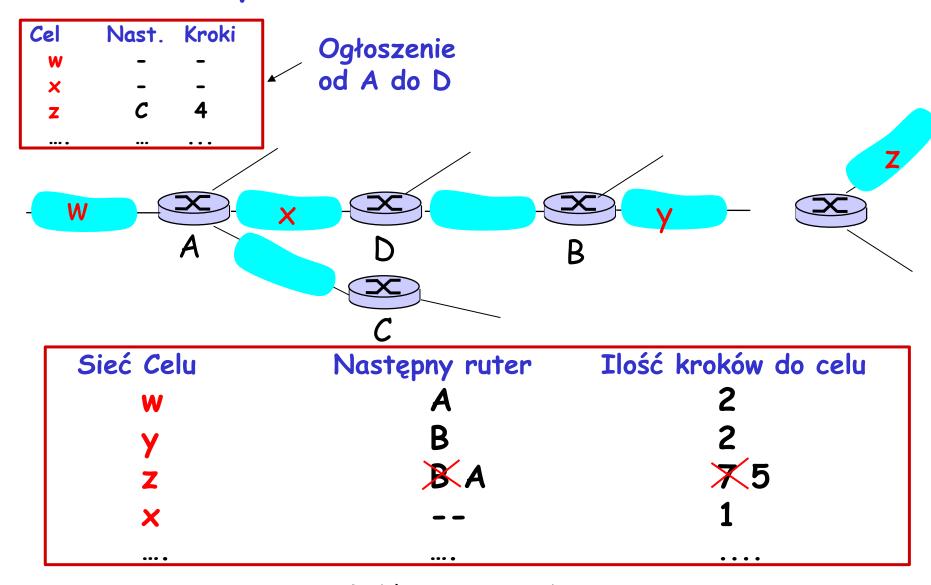
RIP: Przykład_

Sieć Celu	Następny ruter	Ilość kroków do celu
W	A	2
y	В	2
Z	В	7
×		1
	••••	••••

Tablica rutingu w D

RIP: Przykład_

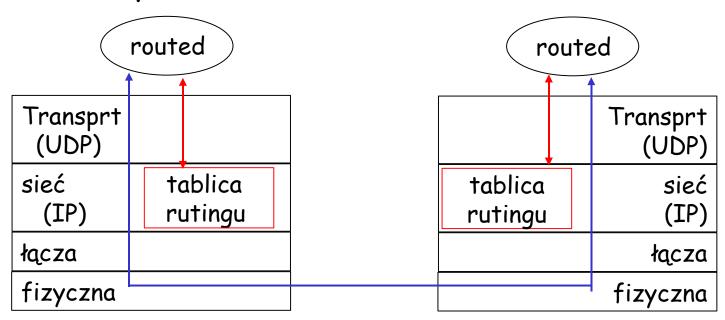
RIP: Awaria łącza i jej naprawa

Jeśli nie ma ogłoszenia przez 180 sekund --> uznaje się, że łącze do sąsiada uległo awarii

- ścieżki przez sąsiada stają się nieważne
- wysyłane jest nowe ogłoszenie do sąsiadów
- o następnie, sąsiedzi wysyłają ogłoszenia do swoich sąsiadów (jeśli tablice rutingu uległy zmianie)
- o informacja o awarii łącza rozprzestrzenia się szybko w sieci
- zatruty powrót jest używany, żeby uniknąć nieskończonych pętli (odległość nieskończona = 16 kroków)

RIP Przetwarzanie tabel

- □ Tablice rutingu RIP są zarządzane przez proces warstwy aplikacji nazywany route-d (demon)
- □ ogłoszenia posyłane są w pakietach UDP, okresowo powtarzanych

Przykład tabeli RIP

Ruter: giroflee.eurocom.fr

Cel	Brama	Flagi	Ref	Use	Interfejs
127.0.0.1	127.0.0.1	UH	0	26492	100
192.168.2.	192.168.2.5	U	2	13	fa0
193.55.114.	193.55.114.6	U	3	58503	le0
192.168.3.	192.168.3.5	U	2	25	qaa0
224.0.0.0	193.55.114.6	U	3	0	le0
default	193.55.114.129	UG	0	143454	

- Trzy podłączone sieci klasy C (sieci LAN)
- Ruter zna drogę tylko do dołączonych sieci
- W celu przesłania "w sieć", używana jest brama domyślna
- Adres multicast ścieżki: 224.0.0.0
- Interfejs loopback (dla testowania)

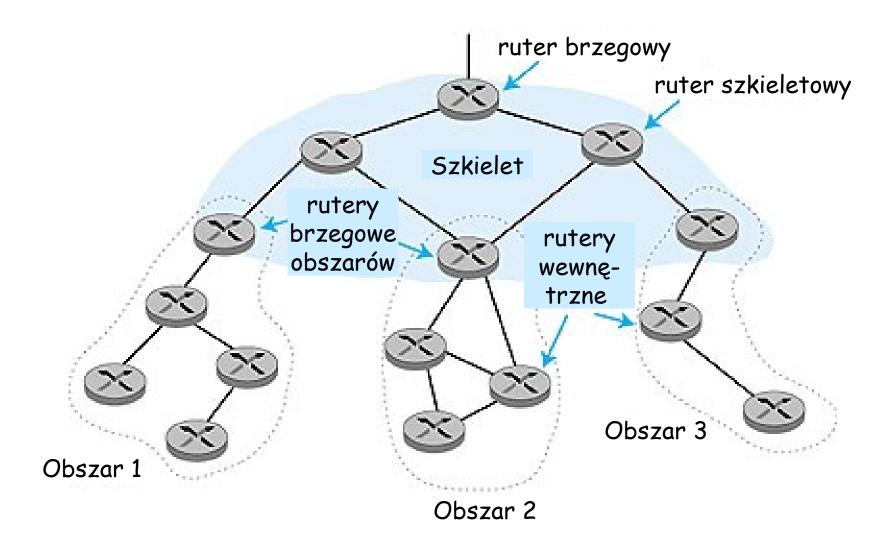
OSPF (Open Shortest Path First)

- "open": otwarty, czyli dostępny dla wszystkich (nieodpłatny, o ogólnie znanej specyfikacji)
- Używa algorytmu stanu łącza
 - o rozsyła pakiety (ogłoszenia) SŁ
 - Mapa topologii w każdym węźle
 - Obliczanie ścieżek przy użyciu algorytmu Dijkstry
- Ogłoszenie OSPF ma jeden wpis dla każdego sąsiadującego rutera
- Ogłoszenia są rozsyłane do całego AS (przez zalew)
 - Wysyłane w komunikacie OSPF bezpośrednio przez IP (zamiast TCP lub UDP)

"Zaawansowane" cechy OSPF (niedostępne w RIP)

- Ochrona informacji: każdy komunikat OSPF jest uwierzytelniany (żeby zapobiec złośliwym zmianom)
- Może istnieć wiele ścieżek o tym samym koszcie (w RIP mogła być tylko jedna) - ang. multipath
- Dla każdego łącza, wiele miar kosztu dla różnych rodzajów usług TOS (n.p., koszt łącza satelitarnego dla usług "best effort" jest "niski"; "wysoki" dla usługi czasu rzeczywistego)
- □ Zintegrowany ruting unicast i multicast:
 - Multicast OSPF (MOSPF) używa tej samej bazy danych o topologii sieci co OSPF
- ☐ Hierarchiczny OSPF w dużych sieciach.

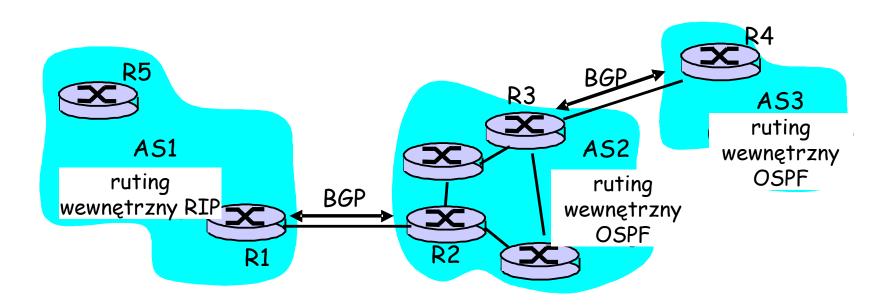
Hierarchiczny OSPF

Hierarchiczny OSPF

- Dwupoziomowa hierarchia: obszar lokalny, szkielet.
 - Ogłoszenia stanu łącza tylko w obszarze lokalnym
 - każdy węzeł ma szczegółową topologię obszaru; zna tylko kierunek (najkrótszą ścieżkę) do sieci w innych obszarach.
- Rutery brzegowe obszarów: "podsumowują" odległości do sieci w swoim obszarze, ogłaszają tę informację innym ruterom brzegowym obszarów.
- Rutery szkieletowe: realizują ruting OSPF w sieci szkieletowej.
- □ Rutery brzegowe: łączą się z innymi AS.

Ruting pomiędzy AS w Internecie: BGP

Ruting pomiędzy AS w Internecie: BGP

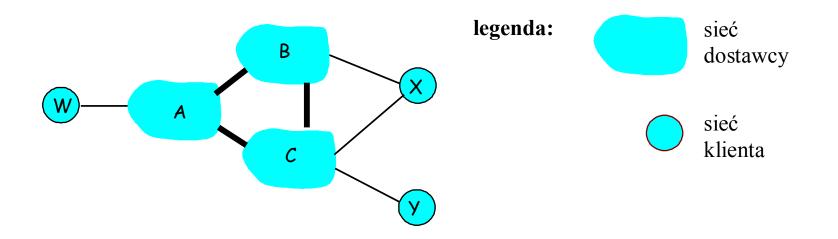
- □ BGP (Border Gateway Protocol): standard de facto
- □ Protokół Wektora Ścieżek:
 - o podobny do protokołu Wektora Odległości
 - każda Brama Brzegowa (Border Gateway)
 rozsyła sąsiadom (partnerom) całą ścieżkę (czyli
 ciąg systemów autonomicznych) do celu
 - BGP rutuje do systemów autonomicznych (AS), a nie poszczególnych hostów
 - N.p., Brama X może wysłać ścieżkę do celu Z:

Ruting pomiędzy AS w Internecie: BGP

Przypuśćmy: brama X wysyła ścieżkę do sąsiedniej bramy W

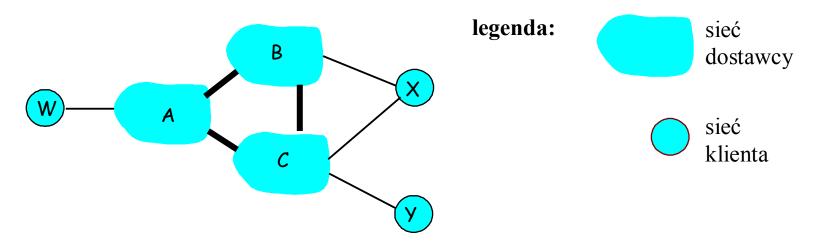
- W może, ale nie musi wybrać ścieżki oferowanej przez X
 - o z powodów kosztu, polityki (nie kierować ruchu przez AS konkurencji), w celu unikania pętli.
- Jeśli W wybierze ścieżkę ogłaszaną prze X, to: Ścieżka (W,Z) = w, Ścieżka(X,Z)
- Uwaga: X może sterować przychodzącym ruchem za pomocą ogłoszeń ścieżek wysyłanych do sąsiadów:
 - n.p., nie chcę kierować ruchu do Z -> nie ogłaszam żadnych ścieżek do Z

BGP: jak kontrolować, kto do nas rutuje

- □ A,B,C są sieciami dostawców
- X,W,Y are sieciami klientów
- □ X jest podwójnie połączona: dołączona do 2 sieci
 - OX nie chce przekazywać ruchu z B do C
 - .. zatem X nie ogłosi B ścieżki do C

BGP: jak kontrolować, kto do nas rutuje

- A ogłasza B ścieżkę AW
- 🗖 B ogłasza X ścieżkę BAW
- Czy B powinien ogłosić C ścieżkę BAW?
 - Na pewno nie! B nie uzyska "zapłaty" za ruting CBAW ponieważ ani W, ani C nie są klientami B
 - O B chce zmusić C do rutowania do w przez A
 - B chce rutować tylko do/od swoich klientów!

Działanie BGP

Pytanie: co robi ruter BGP?

- Otrzymuje i filtruje ogłoszenia ścieżek od bezpośrednio podłączonych sąsiadów.
- Wybór ścieżek.
 - Żeby kierować ruch do celu X, jaka ścieżka (z wielu ogłoszonych) zostanie wybrana?
- Wysyłanie ogłoszeń ścieżek do sąsiadów.

Komunikaty BGP

- □ BGP wysyła komunikaty przez TCP.
- ☐ Komunikaty BGP:
 - OPEN: otwiera połączenie TCP do sąsiada i uwierzytelnia nadawcę
 - UPDATE: ogłasza nową ścieżkę (lub usuwa starą)
 - KEEPALIVE utrzymuje otwarte połączenie w braku komunikatów UPDATE; także potwierdza komunikat OPEN
 - NOTIFICATION: zgłasza błędy w poprzednim komunikacie; także używane do zamknięcia połączenia

Czemu ruting wewnętrzny i zewnętrzny się różnią?

Polityka:

- □ Ruting zewnętrzny: administrator chce mieć kontrolę nad tym, kto kieruje ruch przez jego sieć.
- □ Ruting wewnętrzny: jeden administrator kontroluje całą sieć, więc zagadnienia polityczne są nieistotne

Skalowalność:

 ruting hierarchiczny zmniejsza rozmiar tablic oraz ruch w sieci komunikujący aktualizacje tablic

Wydajność:

- Ruting wewnętrzny: może się skupiać na wydajności
- Ruting zewnętrzny: polityka może być ważniejsza od wydajności

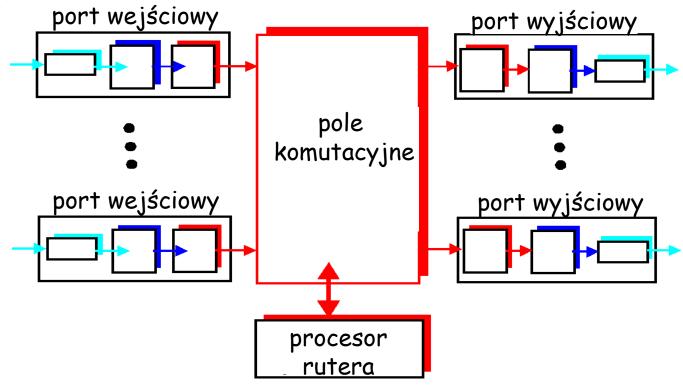
Mapa wykładu

- □ 4.1 Usługi warstwy sieci z komutacją pakietów
- 4.2 Zasady działania rutingu
- ☐ 4.3 Ruting hierarchiczny
- □ 4.4 Protokół Internetu (IP)
- □ 4.5 Ruting w Internecie
- □ 4.6 Co jest w ruterze
- ☐ 4.7 IPv6
- □ 4.8 Ruting rozsiewczy (multicast)
- □ 4.9 Mobilność

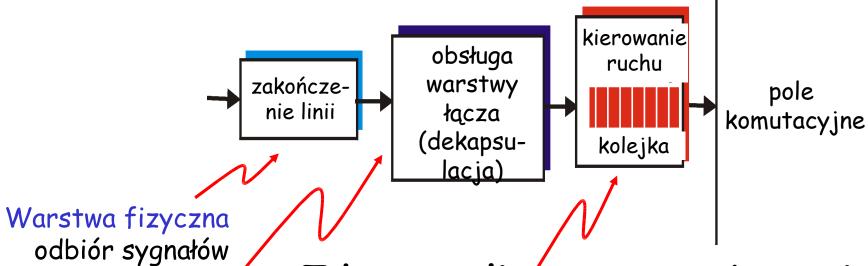
Przeglad architektury rutera

Dwie główne funkcje rutera:

- □ algorytm rutingu (RIP, OSPF, BGP)
- przekazywanie pakietów z łącz wejściowych na wyjściowe

Funkcje portu wejściowego

Warstwa łącza:

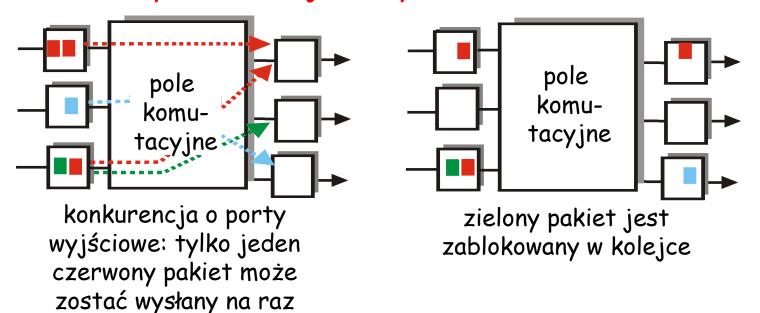
n.p., Ethernet (patrz nast. część wykładu)

Zdecentralizówane przełączanie:

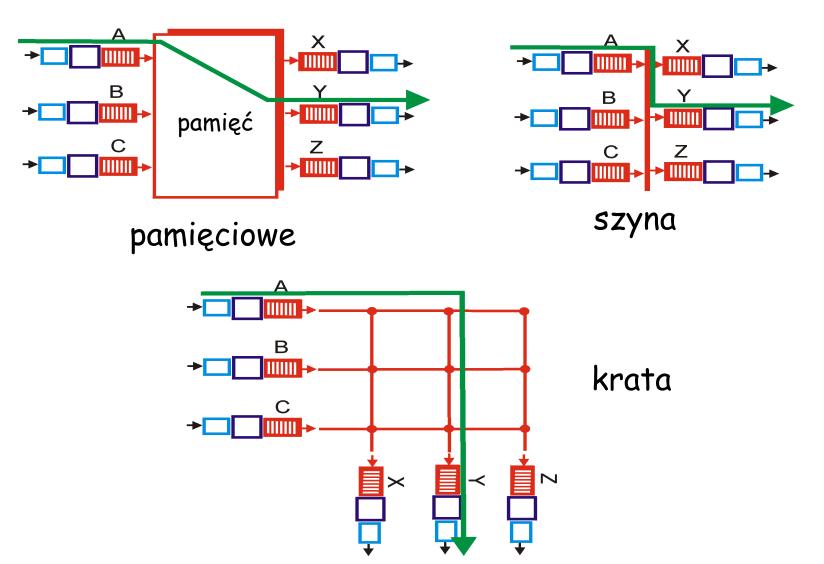
- znając odbiorcę pakietu, znajdź port wyjściowy używając tablicy rutingu w pamięci portu wejściowego
- cel: zakończyć obsługę w porcie wejściowym z szybkością łącza
- kolejkowanie: jeśli pakiety przybywają szybciej niż szybkość przekazywania do pola komutacyjnego

Kolejkowanie w portach wejściowych

- Gdy pole komutacyjne wolniejsze niż połączony ruch z portów wejściowych -> mogą się pojawić kolejki w portach wejściowych
- blokowanie w kolejce: pakiet z przodu kolejki może uniemożliwić przekazanie dalej pakietów za nim
- opóźnienie i straty spowodowane przez przepełnienie buforów portów wejściowych!

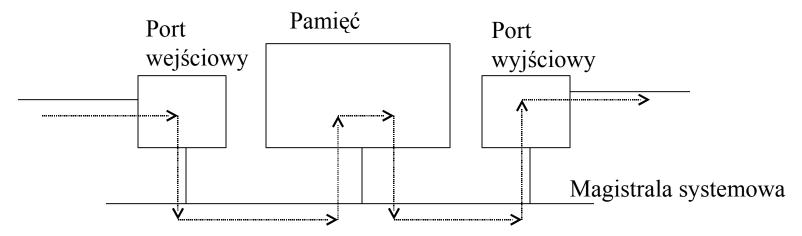
Trzy rodzaje pól komutacyjnych

Przełączanie w pamięci

Pierwsza generacja ruterów:

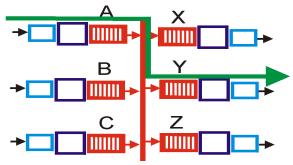
- pakiet kopiowany przez (pojedynczy) procesor rutera
- □prędkość ograniczona przez przepustowość pamięci (2 przejścia przez magistralę dla każdego pakietu)

Nowoczesne rutery:

- procesor portu wejściowego zagląda do tablic rutingu, kopiuje pakiet do pamięci
- □Cisco Catalyst 8500

Przełączanie za pomocą szyny

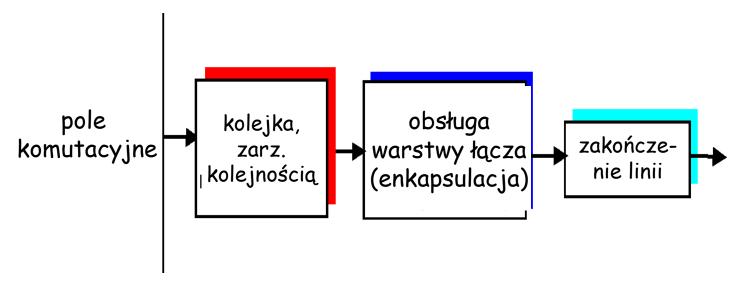

- pakiet przesyłany z pamięci portu szyna wejściowego do pamięci portu wyjściowego przez wspólną szynę
- konkurencja o szynę: szybkość ograniczona przez przepustowość szyny
- szyna 1 Gb/s, Cisco 1900: dostatecznie szybka dla ruterów dostępowych i ruterów małych organizacji (nie dla ruterów regionalnych i szkieletowych)

Przełączanie za pomocą kraty

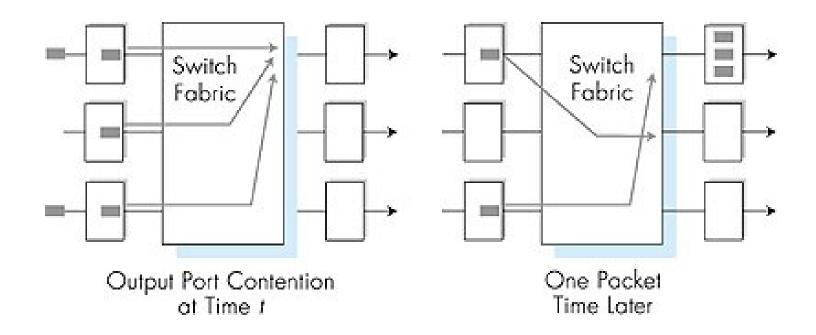
- przezwycięża ograniczenie przepustowości szyny
- sieci Banyan, inne sieci połączeń zaprojektowane początkowo do łączenia procesorów w superkomputerach
- Zaawansowana technologia: podział pakietu na komórki ustalonej wielkości, przełączanie komórek przez kratę.
- □ Cisco 12000: przełącza z szybkością Gb/s przez kratę

Porty wyjściowe

- Kolejkowanie jest potrzebne, gdy pakiety przybywają z pola komutacyjnego szybciej, niż prędkość transmisji łącza
- Zarządzanie kolejnością wybiera pakiety z kolejki do transmisji

Output port queueing

- buffering when arrival rate via switch exceeds output line speed
- queueing (delay) and loss due to output port buffer overflow!

Mapa wykładu

- □ 4.1 Usługi warstwy sieci z komutacją pakietów
- 4.2 Zasady działania rutingu
- ☐ 4.3 Ruting hierarchiczny
- □ 4.4 Protokół Internetu (IP)
- □ 4.5 Ruting w Internecie
- □ 4.6 Co jest w ruterze
- ☐ 4.7 IPv6
- ☐ 4.8 Ruting rozsiewczy (multicast)
- 4.9 Mobilność